

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via

Josje van Weerlee

Portefeuillehouder(s):

1. **Dhr. R. van de Belt (TX)**
2. Mw. M. van Gent (HK)
3. Dhr. P. de Vrij (DH)
4. Mw. P. de Nijs Visser (S)

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
01-06-2023	16-05-2023

Onderwerp
Begroting 2024 en Jaarstukken 2022 Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

Voorgesteld advies
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een positieve zienswijze af te geven op de Jaarrekening 2022 van de GGD Hollands Noorden. <ol style="list-style-type: none"> a. De GGD verzoeken om, na afloop van de huidige contracten rondom aanbestedingen, alles in het werk te stellen om een goedkeurende verklaring voor getrouwheid én rechtmatigheid te ontvangen; 2. De volgende (gezamenlijke) zienswijze af te geven ten aanzien van de Begroting 2024 en de meerjarenraming 2024-2027 van de GGD Hollands Noorden <ol style="list-style-type: none"> a. Een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2024, met uitzondering van de voorgestelde bezuinigingsopgaven binnen de dienstverlening (ter hoogte van € 536.000,-) om de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming op te vangen; b. De GGD te verzoeken een verhoging van de algemene bijdrage (van € 0,79 per inwoner), voor de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming, in heroverweging te nemen bij besluitvorming over de Begroting 2024; 3. De wethouders mandaat te geven om, indien nodig, in het AB van 12 juli een amendement in te dienen om met alle 16 gemeenten in Noord-Holland Noord het volledige bedrag (ter hoogte van € 536.000,-) voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming te dekken. 4. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Wettelijke grondslag
In de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FURG 2019) is vastgesteld dat de deelnemer i.c. de gemeente 10 weken de tijd heeft om

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

haar zienswijze kenbaar te maken aan de GR. Het dagelijks bestuur van de GR GGD Hollands Noorden heeft de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024 toegezonden.

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 april 2023 de stukken rondom de Begroting 2024 van de GGD Hollands Noorden ontvangen. De Jaarstukken 2022 zijn ontvangen op 02 mei 2023. Tot 25 juni 2023 kunnen de gemeenteraden hun zienswijze kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raad Noordkop (RRN) te doen.

Kern van de zaak

De GGD Hollands Noorden heeft voor 2022 de jaarstukken/verantwoording en voor 2024 de begroting opgesteld. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is afgesproken om een gezamenlijke zienswijze af te geven via de RRN.

Openbaarheid documenten

Ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de Jaarrekening 2022 van de GGD Hollands Noorden.
 - a. De GGD verzoeken om, na afloop van de huidige contracten rondom aanbestedingen, alles in het werk te stellen om een goedkeurende verklaring voor getrouwheid én rechtmatigheid te ontvangen;
2. De volgende (gezamenlijke) zienswijze af te geven ten aanzien van de Begroting 2024 en de meerjarenraming 2024-2027 van de GGD Hollands Noorden
 - a. Een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2024, met uitzondering van de voorgestelde bezuinigingsopgaven binnen de dienstverlening (ter hoogte van € 536.000,-) om de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming op te vangen;
 - b. De GGD te verzoeken een verhoging van de algemene bijdrage (van € 0,79 per inwoner), voor de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming, in heroverweging te nemen bij besluitvorming over de Begroting 2024;
3. De wethouders mandaat te geven om, indien nodig, in het AB van 12 juli een amendement in te dienen om met alle 16 gemeenten in Noord-Holland Noord het volledige bedrag (ter hoogte van € 536.000,-) voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming te dekken.
4. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Griffier

Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 14 april 2023 de Begroting 2024 aangeboden voor zienswijze van de raad. Op 02 mei 2023 zijn eveneens de Jaarstukken 2022

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

aangeboden. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad sturen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staan de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024 ter vaststelling geagendeerd voor het AB op 12 juli 2023. De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de Kadernota 2024 en de afgegeven zienswijzen hierop, vastgesteld door het algemeen bestuur (AB) van de GGD op 15 maart 2023.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.

Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.

Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

De voorgestelde bezuinigingen in de Begroting 2024 zullen gevolgen hebben voor de taken en doelen van gemeenten. Als Kop gemeenten streven wij naar preventieve inzet en vroegsignalering. Door een verminderde inzet op de beoogde onderdelen van de GGD zal deze vroegsignalering niet meer plaats vinden. Daarom is het niet wenselijk om op deze onderdelen te bezuinigen. Hierop wordt met deze zienswijze gestuurd. Voor een nadere toelichting, zie de onderbouwing bij het advies op de Begroting 2024.

Alternatieven (incl. argumenten)

Het alternatief op de huidige zienswijze is een positieve zienswijze afgeven op de Begroting 2024 en akkoord te gaan met de voorgestelde bezuinigingen. Zoals bij de kanttekening al aangegeven, streven wij als Kop gemeenten naar preventieve inzet en vroegsignalering. Het doel is inwoners eerder te helpen, waardoor langdurige en zwaardere zorg voorkomen kan worden. De vermindering van de dienstverlening van de GGD zal ten gevolg hebben dat groepen inwoners minder gezien zullen worden, hier geen vroegsignalering plaatsvindt en inwoners mogelijk pas later zichtbaar zijn, wanneer zwaardere zorg nodig

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

is, doordat de problemen verder ontwikkeld zijn. Dit alternatief gaat daarmee in tegen de uitgangspunten die wij, onder andere vanuit het regionaal preventieakkoord 'Noordkop Gezond voor Elkaar', nastreven.

Communicatie

Op basis van het RRN advies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur (DB) van de GGD. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Begroting 2024 op 12 juli 2023 ter vaststelling voor aan het AB van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief begroting 2024
2. Aanbiedingsbrief verantwoording 2022
3. Bijlage 1 Begroting 2024 GGD Hollands Noorden
4. Bijlage 2 Onderbouwing informatiebeveiliging en privacy
5. Bijlage 3 Overzicht stand van zaken eerdere zienswijzen kadernota 2024
6. Bijlage 4 Toetsingskaders begroting 2024 GGD HN
7. Bijlage 5 Advies klankbordgroep financiën GGD HN
8. Bijlage 6 Definitieve jaarrekening 2022 GGD Hollands Noorden
9. Bijlage 7 Accountantsverslag 2022
10. Bijlage 8 Toetsingskader jaarrekening 2022 GGD
11. Bijlage 9 Populair Jaarverslag 2022
12. Bijlage 10 Brief zienswijze gemeente Texel Begroting 2024 en Jaarstukken 2022

Advies aan de gemeenteraden

Motivering per voorgesteld advies

Jaarstukken 2022

Het voorstel aan de raad is om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de Jaarstukken 2022, omdat de verantwoording in belangrijke mate aansluit bij de begroting 2022, de zienswijze op de begroting en de bestuurlijke reactie daarop van de GGD. Hierbij is rekening gehouden met het op 15 maart 2023 door het AB vastgestelde Financieel Herstelplan GGiD. Gezien de accountantsverklaring vraagt de rechtmatigheid om aandacht, zodra de contracten rondom aanbestedingen aflopen, zodat deze op orde komt (zie punt a. zienswijzeadvies bij de Jaarstukken 2022).

Inhoudelijke aspecten

De GGD geeft per focuslijn een uitgebreide beschrijving van de uitgevoerde GR taken en aanvullende diensten en rapporteert op de in de begroting opgenomen prestatie indicatoren en speerpunten. De speerpunten waren:

- Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg;
- Informatiebeveiliging en Privacy;
- Proactieve inzet op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

Per 2022 is Veilig Thuis een GR taak geworden in plaats van een aanvullende dienst en in juli 2022 is het prenataal huisbezoek toegevoegd aan de taken van de jeugdgezondheidszorg. Voor Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers heeft de GGD zich extra ingezet. Ook voor de bestrijding van COVID-19 en Monkeypox was extra inzet nodig. In 2022 is het besluit genomen om de crisisfunctie jeugd (ICD) toe te voegen aan de gemeenschappelijke regeling en de ontwikkeling van het Digitaal Dossier Jeugd Gezondheid (GGiD) te beëindigen.

Financiële aspecten

De jaarrekening van de GGD sluit af met een negatief resultaat van € 3.691.000,-. Het negatieve resultaat is incidenteel en het gevolg van het besluit van 2 november 2022 om te stoppen met de ontwikkelingen van het GGiD. Dit besluit heeft een afboeking van € 3.829.000,- tot gevolg ten laste van de exploitatie 2022. De GGD stelt voor het negatieve resultaat van € 3.691.000,- ten laste te brengen van de algemene reserves van de GGD. Zonder deze afboeking had de GGD een positief jaarresultaat van € 138.000,- gerealiseerd in 2022.

De algemene reserve van de GGD is op 31 december 2022 een negatieve € 2.609.000. Het weerstandsvermogen voldoet niet aan de minimum streefwaarde van 1,0. Het provinciaal toezicht geeft aan dat de negatieve algemene reserve van de GGD binnen een periode van vier jaar moet worden aangezuiverd. De GGD heeft hier eind 2022 het 'Financieel Herstelplan GGiD' voor opgesteld. Conform zienswijzen, heeft het algemeen bestuur op 15 maart 2023 ingestemd met dit plan. Hiermee wordt het weerstandsvermogen hersteld. De kosten voor de bestrijding van COVID-19 bedroegen € 43,3 miljoen en worden vergoed door de rijksoverheid. In het 'Financieel Herstelplan GGiD' is opgenomen de bestemmingsreserve Corona (à € 284.000,-) in 2023 toe te voegen aan de algemene reserve van de GGD.

Accountantsverklaring

Advies aan de gemeenteraden

Uit het accountantsverslag blijkt dat er een onthouding van goedkeuring is ten aanzien van de inkoop- en aanbestedingsrechtmatigheid. Ten aanzien van de getrouwheid is een goedgekeurde controleverklaring afgegeven.

Begroting 2024 en meerjarenraming

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen op de Kadernota 2024 heeft het AB op 15 maart 2023 besloten binnen de begroting dekking te zoeken voor de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacy. Dit is tegengesteld aan de zienswijze die vanuit de RRN op de Kadernota 2024 is meegegeven, namelijk:

- a. Een positieve zienswijze af te geven op de verhoging van de deelnemersbijdrage met ingang van 2024 met € 0,06 per inwoner in verband met de structureel hogere lasten door de Wet open overheid (Woo);
- b. Een positieve zienswijze af te geven op de verhoging van de deelnemersbijdrage met ingang van 2024 met € 0,79 per inwoner voor informatiebeveiliging en privacybescherming, onder voorwaarde dat samenwerking met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) wordt onderzocht en in het geval van financiële voordelen een samenwerking wordt aangegaan.

De begroting van de GGD sluit in belangrijke mate aan op de Kadernota 2024, de zienswijzen op deze Kadernota en de bestuurlijke reactie daarop van de GGD. Ondanks deze aansluiting is het advies aan de raad om de volgende zienswijze af te geven:

- a. Een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2024, met uitzondering van de voorgestelde bezuinigingsopgaven binnen de dienstverlening (ter hoogte van € 536.000,-) om de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming op te vangen;
- b. De GGD te verzoeken een verhoging van de algemene bijdrage (van € 0,79 per inwoner), voor de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming, in heroverweging te nemen bij besluitvorming over de begroting 2024;

Argumenten

1. De begroting sluit, met uitzondering van de bezuinigingen, aan bij de Kadernota 2024 en de zienswijze van de raad hierop.
2. De voorgestelde dekking, door bezuinigingen via vermindering van dienstverlening, sluit niet aan op gemeentelijk en landelijk beleid.
3. De kosten voor Informatiebeveiliging en Privacy zijn een onvermijdelijk gevolg van wetgeving. Het advies is daarom om deze autonome ontwikkeling niet te financieren met besparingen op de dienstverlening.
4. De GGD heeft onvoldoende mogelijkheden om dekking binnen de eigen begroting te vinden. Het advies aan het algemeen bestuur is om de verhoging van de algemene bijdrage te heroverwegen bij besluitvorming over de begroting.

Toelichting

Ad. 1 De begroting sluit inhoudelijk en financieel aan bij de vastgestelde Kadernota 2024

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Inhoudelijk

Zoals eerder opgenomen in de Kadernota 2024, stelt de GGD in 2024 de volgende speerpunten voor:

1. Informatiebeveiliging en Privacy;
2. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten en pandemische paraatheid.

Deze focuslijnen zijn uitgewerkt. Per focuslijn worden helder de beoogde resultaten, KPI's en effecten beschreven (zie pag. 12-20 Begroting 2024 en bijlage 6). Ook is een overzicht gegeven van de GR taken en aanvullende diensten die de GGD levert (zie bijlage 4 en 5).

Financieel

De Begroting 2024 is sluitend en de algemene reserve wordt overeenkomstig het 'Financieel Herstelplan 2018' met € 180.000,- opgebouwd. De deelnemersbijdrage is geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 7,1%. Conform zienswijze van 11 van de 16 raden, is binnen de begroting dekking gevonden voor de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacy.

Risico's en weerstandsvermogen

Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.221.000,- wordt het financiële risico voor 2024 ingeschat op € 916.000,-. De algemene reserve is ultimo 2024 begroot op € 1.035.000,- en is daarmee groot genoeg om de geprognostiseerde risico's in 2024 op te vangen.

Meerjarenraming

Het meerjarig resultaat is conform de Kadernota 2024. Het meerjarenperspectief geeft, conform het 'Financieel Herstelplan 2018', een positief resultaat aan van € 180.000,- per jaar tot en met 2027.

Ad. 2 De voorgestelde dekking voor het opvangen van de kosten Informatiebeveiliging en Privacy binnen de begroting van de GGD.

De totale kosten die nodig zijn voor het op orde brengen van de Informatiebeveiliging en Privacy raamt de GGD op een bedrag van € 753.000,-. Hiervoor is onderstaande dekking opgenomen in de begroting 2024.

Maatregelen	Bedragen
1. Jeugdgezondheidszorg: Verminderen inzet op basisscholen	€ 213.000
2. Infectieziektebestrijding en Gezonde Leefomgeving: Verminderen voorlichting en advies	€ 133.000
3. Veilig Thuis: Stoppen met pilots, innovatie, onderzoeken en toekomstscenario	€ 60.000
4. Veilig Thuis: Stoppen met voorlichting geven aan ketenpartners over signaleren HG/KM (Huiselijk geweld en kindermisbruik)	€ 60.000
5. Veilig Thuis: Stoppen met deelname aan MDA++	€ 70.000
Subtotaal	€ 536.000*
6. Taakstelling overhead	€ 217.000
Totaal	€ 753.000

* Bij de ontwerpkadernota 2024 werd dit bedrag voor Informatiebeveiliging en Privacy gevraagd

Advies aan de gemeenteraden

De voorgestelde dekking betreft vermindering van essentiële dienstverlening (zie pagina 7-9 Begroting 2024). Dit sluit niet aan op de opgave voor een Gezonde Leefomgeving, gewenste vroegsignalering van problematiek en het voorkomen van zwaardere problematiek en zorg. Bij de implementatie van landelijke hervormingen, zoals vastgelegd in de Jeugdwet, Wmo, Omgevingswet, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Toekomstscenario Jeugd- en gezinsbescherming, is (keten)samenwerking belangrijk. De GGD is daarbij een belangrijke ketenpartner. De voorgestelde vermindering van de inzet van de GGD expertise kan leiden tot kwaliteitsverlies en verhoging van de kosten elders.

Ad. 3 Onderbouwing noodzakelijke investeringen Informatiebeveiliging en Privacy

In het besluitvormingsproces Kadernota 2024 is gevraagd om een onderbouwing van de noodzaak om te investeren in informatieveiligheid. Het normenkader voor informatieveiligheid is de BIO en NEN7510. De GGD streeft naar niveau 3 van de NEN7510. De normen zijn niet vrijblijvend en de toezichthouder, Autoriteit Persoonsgegevens, controleert de GGD op het behalen van de normen. Uit de onderbouwing blijkt dat het huidige niveau onvoldoende is.

Ad. 4 Beperkte mogelijkheden bij GGD voor dekking binnen de begroting

De GR GGD heeft beperkte mogelijkheden om reserves op te bouwen. De GGD geeft aan dat dekking van € 217.000,- mogelijk is binnen de overhead. De financiële situatie van de GGD staat op dit moment onder druk door het besluit te stoppen met het GGiD (in het 'Financieel Herstelplan GGiD' is opgenomen dat € 373.500,- ten laste van de eigen begroting komt) en door te verwachte hogere indexatie dan in 2023 begroot (de begrote indexering in 2023 was 2,3%).

Financiële aspecten

Met inachtneming van de zienswijze is besloten de Kadernota 2024 vast te stellen met uitzondering van de gevraagde deelnemersbijdrage voor Informatiebeveiliging en Privacy. In de Begroting 2024 worden bezuinigingen voorgesteld om de kosten voor Informatiebeveiliging en Privacy ter hoogte van € 536.000,- te dekken. Zie hierboven. De voorgestelde indexaties voor 2024 zijn conform de hoogte die de Regietafel gemeenschappelijk regelingen Noord-Holland-Noord in de herziene indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2024 betekent dit dat wordt uitgegaan van 7,1%. Verder wordt de deelnemersbijdrage per gemeente (licht) beïnvloed door (kleine) toe- en afnamen van het aantal inwoners.